

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I ZAKŁAD FARMAKOLOGII KLINICZNEJ

Sylabus

ul. Borowska 211a, 50-556 Wrocław
tel. 71 784 06 01, faks: 71 784 06 02

Opis przedmiotu kształcenia

Nazwa modułu/przedmiotu	FARMAKOKINETYKA PHARMACOKINETICS						Grupa szczegółowych efektów kształcenia Kod grupy D Nazwa grupy BIOFARMACJA I SKUTKI DZIAŁANIA LEKÓW							
Wydział	Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej													
Kierunek studiów	Farmacja													
Specjalności	nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie x* I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	x stacjonarne ☐ niestacjonarne													
Rok studiów	IV						Semestr studiów:	x zimowy ☐ letni						
Typ przedmiotu	x obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	x kierunkowy ☐ podstawowy													
Język wykładowy	x polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Katedra i Zakład Farmakologii Klinicznej	10			20										
Semestr letni														

Załącznik nr 5
do Uchwały Senatu Uniwersytetu Medycznego
we Wrocławiu nr 1630
z dnia 30 marca 2016 r.

Razem w roku:													
	10			20									
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) Zdobycie wiedzy na temat: podstaw farmakokinetyki oraz jej zastosowania w praktyce klinicznej.													
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:													
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol									
W01	D.W2.	- rozumie procesy, jakim podlega lek w organizmie, w zależności od drogi podania	- sprawdzian kształtujący w formie testu jednokrotnego wyboru (6 pytań),	W, CN, SK									
W02	D.W7.	- zna i rozumie procesy farmakokinetyczne: wchłanianie, rozmieszczenie, metabolizm, uwalnianie (ADME) decydujące o zależności dawka – stężenie – czas	testu wyboru tak/nie (4 pytania), testu dopasowania odpowiedzi (10 pytań), obejmujący materiał prezentowany na wykładach										
W03	D.W8.	- zna parametry farmakokinetyczne opisujące procesy wchłaniania, dystrybucji i eliminacji leków oraz sposoby ich wyznaczania	- dwa sprawdziany pisemne zawierające 3 zadania rachunkowe										
W04	D.W9.	- zna i rozumie uwarunkowania fizjologiczne, patofizjologiczne i środowiskowe wpływające na przebieg procesów farmakokinetycznych	- egzamin w formie opisowej (3 pytania otwarte oraz 2										

W05	D.W10.	- zna podstawy terapii monitorowanej stężeniem leku	zadania)	
U01	D.U5	- ocenia różnice we wchłanianiu substancji leczniczej w zależności od składu leku, jego formy oraz warunków fizjologicznych i patologicznych	- sprawdzian kształtujący w formie testu jednokrotnego wyboru (6 pytań), testu wyboru tak/nie (4 pytania), testu dopasowania odpowiedzi (10 pytań), obejmujący materiał prezentowany na wykładach	W, CN, SK
U02	D.U6.	- oblicza i interpretuje parametry farmakokinetyczne leku wyznaczone z zastosowaniem modeli farmakokinetycznych lub techniką bezmodelową	- dwa sprawdziany pisemne zawierające 3 zadania rachunkowe	
U03	D.U7.	- uzasadnia konieczność zmian dawkowania leku u indywidualnego chorego (w zależności od schorzeń, wieku, czynników genetycznych itp.)	- egzamin w formie opisowej (3 pytania otwarte oraz 2 zadania)	
U04	D.U8.	- określa zmiany dawkowania leku u indywidualnego chorego w oparciu o monitorowanie stężenia tego leku we krwi		
U05	D.U9.	- wyjaśnia przyczyny i skutki interakcji w fazie farmakokinetycznej i interpretuje wpływ czynników na działanie leków		
U06	D.U10	- uzasadnia wpływ czynników dziedzicznych na skuteczność i bezpieczeństwo leków		
U07	D.U32	- przewiduje skutki zmiany dostępności farmaceutycznej i biologicznej leków w wyniku		

		spożywania określonych produktów spożywczych		
U08	D.U43	- określa właściwy sposób aplikacji leku, z uwzględnieniem jego właściwości		
U09	D.U45	-zapobiega interakcjom w fazie farmakokinetycznej		
U10	D.U46	- współdziała w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i skuteczności farmakoterapii		
U11	D.U48	- przewiduje wystąpienie działania niepożądanego leku		
U12	D.U49	- zapobiega interakcjom między lekami oraz między lekami a pożywieniem		
U13	D.U50	- monitoruje działania niepożądane leków		
U14	D.U52	- współpracuje z lekarzem w celu wyboru właściwego leku		
K 01		Proszę sformułować ok.2-3 postawy - przykładowy czasownik określający efekt kształcenia w zakresie postaw: kreuje, chętnie uczestniczy, współpracuje w grupie, aktywnie uczestniczy		

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 5

Kompetencje społeczne: 2

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	30
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	42
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	72
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	3
Uwagi	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)	
Wykłady 1. Losy leków w organizmie określane akronimem LADME, zagadnienia związane z: uwalnianiem leku z jego postaci (rozpad, rozpuszczanie, dyfuzja do miejsca wchłaniania), wchłanianiem (rodzaje transportu przez błony biologiczne, dostępność biologiczna), dystrybucją, metabolizmem, wydalaniem. 2. Wybrane uwarunkowania fizjologiczne, patologiczne i środowiskowe wpływające na przebieg procesów farmakokinetycznych. 3. Podstawy farmakokinetyki nieliniowej oraz farmakokinetyki niezależnej od modelu. Farmakokinetyka leków chiralnych. Znaczenie farmakokinetyki w badaniach nad lekiem i w praktyce klinicznej. 4. Podstawy farmakoterapii monitorowanej stężeniami leków w organizmie jako postęp w dziedzinie zwiększania skuteczności i bezpieczeństwa leczenia farmakologicznego.	
Seminaria Nie dotyczy	
Ćwiczenia 1. Podstawy farmakokinetyki. 2. Farmakokinetyka jednorazowego podania dożylnego. Obliczanie parametrów farmakokinetycznych w oparciu o model jednokompartментowy. 3. Farmakokinetyka jednorazowego podania dożylnego. Obliczanie parametrów farmakokinetycznych w oparciu o model dwukompartментowy. 4. Farmakokinetyka jednorazowego podania pozanaczyniowego. 5. Ciągły wlew dożylny pojedynczej dawki leku. 6. Pojęcia klirensu leku ogólnoustrojowego, nerkowego, wątrobowego, współczynnika ekstrakcji wątrobowej, sposoby obliczania klirensu. 7. Podstawy farmakokinetyki wielokrotnego podania leku dożylnego i doustnego. 8. Dostępność biologiczna, dostępność farmaceutyczna, biorównoważność leków. Sposoby obliczania stopnia dostępności biologicznej. 9. Farmakokinetyczne metody indywidualizacji dawkowania leków. Programy komputerowe stosowane do obliczeń parametrów farmakokinetycznych.	
Inne Nie dotyczy	
Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje) 1. Wyska E.: Farmakokinetyka. Podstawy i znaczenie praktyczne. MedPharm Polska, Wrocław, 2013. 2. Orzechowska-Juzwenko K.: Farmakologia kliniczna. Znaczenie w praktyce medycznej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław, 2006.	

3. Jaehde U., Radziwill R., Kloft C. (red. wyd. pol. A. Wiela-Hojeńska, E. Grześkowiak, E. Jaźwińska-Tarnawska, Ł. Łapiński, A. Skowron): Farmacja Kliniczna. MedPharm Polska, Wrocław, 2014.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Hermann T.W.: Farmakokinetyka. Teoria i praktyka. PZWL, Warszawa 2002.
2. Marzec A.: Badania dostępności i równoważności biologicznej. Organizacja, metodyka, jakość, dokumentacja. Ośrodek Informacji Naukowej OINPHARMA Sp. Z o.o., Warszawa, 2007.
3. Adamska-Dyniewska H.: Terapia monitorowana. Wydawnictwo TTM, Łódź, 1994.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) sala wykładowa, sala seminaryjna, pracownia komputerowa, rzutnik multimedialny

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Podstawy wiedzy z matematyki (w tym rozwiązywanie zadań z logarytmami), anatomii i fizjologii człowieka, chemii leków.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

Obecność na wykładach i ćwiczeniach – zgodnie z Regulaminem Studiów, zaliczenie sprawdzianu testowego obejmującego materiał wykładowy oraz dwóch sprawdzianów pisemnych obejmujących materiał ćwiczeniowy, zdanie egzaminu pisemnego obejmującego materiał wykładowy i ćwiczeniowy.

Student przygotowuje się do egzaminu w oparciu o wiadomości zdobyte na wykładach, ćwiczeniach oraz na podstawie wskazanego piśmiennictwa. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zdanie kolokwiiw częściowych, dla których kryteria ocen są takie same jak dla egzaminu. Jeżeli średnia ocen z trzech kolokwiiw osiągnie wartość 4,83 lub powyżej i student aktywnie uczestniczył w zajęciach istnieje możliwość zwolnienia studenta z udzielenia odpowiedzi na jedno, przez niego wybrane, pytanie egzaminacyjne.

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	Uzyskanie na egzaminie 96-100% punktów
Ponad dobra (4,5)	Uzyskanie na egzaminie 90-95% punktów
Dobra (4,0)	Uzyskanie na egzaminie 80-89% punktów
Dość dobra (3,5)	Uzyskanie na egzaminie 72-79% punktów
Dostateczna (3,0)	Uzyskanie na egzaminie 65-71% punktów

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Farmakologii Klinicznej
Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
ul. Borowska 211A
50-556 Wrocław
tel. 71 7841768

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska
e-mail: anna.wiela-hojenska@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Anna Wiela-Hojeńska, prof. dr hab. n. med., farmacja, nauczyciel akademicki – wykłady

Piotr Milejski, dr hab. n. farm. , farmacja, nauczyciel akademicki - ćwiczenia

Krystyna Głowacka, dr n. farm. , farmacja, nauczyciel akademicki - ćwiczenia

Magdalena Hurkacz, dr n. farm. , farmacja, nauczyciel akademicki - ćwiczenia

Łukasz Łapiński, dr n. farm. , farmacja, nauczyciel akademicki - ćwiczenia

Przemysław Niewiński, dr n. med. , medycyna, nauczyciel akademicki - ćwiczenia

Beata Sienkiewicz, mgr farmacji, farmacja, nauczyciel akademicki - ćwiczenia

Data opracowania sylabusu

...16.05.2017..

Sylabus opracował(a)

Prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska

Dr Łukasz Łapiński

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I ZAKŁAD
FARMAKOLOGII KLINICZNEJ
kierownik

prof. dr hab. Anna Wiela-Hojeńska